

20.01.2025

Arupärimine automaksu mõjust lastega peredele

Lugupeetud peaminister

Siseministeeriumi poolt avaldatud esialgsetel andmetel registreeriti 2024. aastal 9646 lapse sünd. See on kahjuks juba kolmas aasta, mil sünnib rekordiliselt vähe lapsi ning demograafiline kriis Eestis aina süveneb. Valitsuskoalitsioon on selle kriisi süvenemisele kaasa aidanud näiteks lasterikaste perede toetuste vähendamisega ning mitmete maksutõusude ja uute maksude kehtestamisega, mis halvendavad märkimisväärselt lastega perede majanduslikku kindlustatust.

Sellest aastast jõustus ka valitsuskoalitsiooni poolt jõuga läbi surutud automaks, millele oli vastu enamuse Eesti inimestest. Mingeid maksusoodustusi ega maksuerisusi automaksu seadus lastega peredele ette ei näe. Lastega perede jaoks pole auto omamine mingi luksus. Auto on hädavajalik tarbeese, eriti kui peres on palju lapsi. Näiteks on auto vajalik laste kooli ja huviringidesse viimiseks ja sealt koju toomiseks, kusjuures maapiirkonnas võib see olla ka ainsaks transpordi võimaluseks. Lasterikkad pered kasutavad seejuures tavapärasest enamate istekohtadega autosid, mis on seetõttu suuremad ja mida maksustatakse ka kõrgemalt.

Kuigi Isamaa fraktsiooni liikmed tegid mootorsõidukimaksu eelnõusse mitmeid muudatusettepanekuid lastega peredele automaksusoodustuste ja -vabastuste kehtestamiseks, hääletas valitsuskoalitsioon kõik need muudatusettepanekud maha.

Alanud nädalal on alustatud inimestele automaksu teadete väljasaatmist. Väga paljud lastega pered on saanud šokeerivalt suuri automaksu arveid. Näiteks on teada juhused, kus kuuelapseline pere sai automaksu teate summas 875 eurot. Lasterikka pere toetus on kuuelapselise pere puhul 450 eurot kuus. Seega võtab Reformierakonna juhitud valitsus sellelt perelt automaksuga ära peaaegu kahe kuu lasterikka pere toetuse.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvist 139 ja ülalpool kirjeldatud asjaoludest on meil Teile järgmised küsimused:

1. Millist valitsuse poliitika eesmärki täidab lastega perede, eelkõige lasterikaste perede hiiglaslike automaksudega maksustamine?
2. Põhiseaduse preambuli kohaselt on Eesti riik rajatud õiglusele. Kas lastega perede kõrgete automaksudega maksustamine on õiglane?
3. Põhiseaduse paragrahv 28 sätestab, et lasterikkad pered on riigi ja kohalike omavalitsuste erilise hoole all. Kas teie arvates on lastega peredele mootorsõidukite maksustamisel erandite mitte tegemine kooskõlas põhiseaduses sätestatuga?
4. Kas lastega perede hiiglaslike automaksudega maksustamine võib valitsuse hinnangul mõjutada negatiivselt perelisa saamise plaane ja süvendada seega veelgi Eesti demograafilist kriisi?

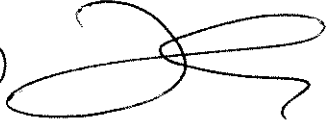
5. Kas valitsusel on plaanis algatada eelnõu lastega peredele automaksu soodustuste kehtestamiseks või plaanib valitsus mingil muul moel leevendada peredele langenud lisakoormust, mis vähendab perede majanduslikku kindlustunnet?

Lugupidamisega

Riina Solman
Riigikogu liige

RIINA SOLMAN

JAAANUS KARILMID

Helir-Valdmar Seeder / H. S. /

Peter Seher

Andres Keskisa